

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto

Aika 22.01.2026 klo 17:00 - 19:00

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone 3. kerros

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
3	Kokouksen työjärjestys	5
4	Päijät-Hämeen hyvinvointikertomuksen 2021-2025 ja hyvinvointisuunnitelman 2025–2029 nostot	6
5	Laajan hyvinvointisuunnitelman ilmiötyöstöstä nousseet teemat	8
6	Päihdetilannekyselyn Orimattila tulokset 2025	11
7	Muut asiat	14

Orimattilassa 16.1.2026

Tero Rönkkö
puheenjohtaja

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Rönkkö Tero	puheenjohtaja	
	Rauhala Kimmo	varapuheenjohtaja	
	Blomerus Veijo	jäsen	
	Järvinen Suvi	jäsen	
	Riikonen Ulpu	jäsen	
	Larsson Kalle	esittelijä, kaupunginjohtaja	
	Ekman Johanna	kaupunginhallituksen edustaja	
	Soile Törrönen	asiantuntija, pöytäkirjan pitäjä	

Hyvinvoinnin ja osallisuuden
jaosto

22.01.2026

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 22.01.2026

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Hyvinvoinnin ja osallisuuden
jaosto

22.01.2026

2

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 22.01.2026

Päätösehdotus

Valitaan kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja osallisuuden
jaosto

22.01.2026

3

Kokouksen työjärjestys

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 22.01.2026

Päätösehdotus

Todetaan esityslistan mukainen työjärjestys. Hyväksytään lähetetyn esityslistan ulkopuolelta käsiteltäväksi otettavat asiat.

Päätös

Hyvinvoinnin ja osallisuuden
jaosto

22.01.2026

4

Päijät-Hämeen hyvinvointikertomuksen 2021-2025 ja hyvinvointisuunnitelman 2025–2029 nostot

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 22.01.2026

Valmistelu ja lisätiedot Soile Törrönen soile.torronen[at]orimattila.fi

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa hyvinvointialueita edistämään asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä osana lakisääteisiä tehtäviään, laatimaan valtuustokausittain hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä kuntien kanssa, asettamaan tavoitteita, arvioimaan päätösten vaikutuksia ja neuvottelemaan säännöllisesti muiden toimijoiden kanssa. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) mukaan hyvinvointialueiden ja kunnan tehtävä.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ensimmäinen laaja hyvinvointikertomus 2021–2025 on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 7 §:n mukainen kertomus alueen asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä. Hyvinvointikertomustyö muodostuu hyvinvointisuunnitelmasta, vuosittaisista hyvinvointiraporteista ja laajasta valtuustokausittaisesta hyvinvointikertomuksesta. Hyvinvointikertomus pohjautuu Päijät-Hämeen alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan 2021–2025 ja sen tavoitteiden toteutumisen arviointiin.

Hyvinvointisuunnitelma on osa laajempaa hyvinvointikertomustyötä, joka perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä lakiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Suunnitelman tavoitteena on määrittää keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet, joilla vahvistetaan alueen asukkaiden hyvinvointia pitkäjänteisesti ja vaikuttavasti.

Päijät-Hämeen hyvinvointikoordinaattori Kirsi Mäkilä on läsnä kokouksessa.

Yritysvaikutusten arviointi

Myönteinen vaikutus	positiivinen 3	neutraali 2	negatiivinen 1	Kielteinen vaikutus
---------------------	-------------------	----------------	-------------------	---------------------

Hyvinvoinnin ja osallisuuden
jaosto

22.01.2026

Edistää yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa		x		Kaventaa yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa
Lisää Orimattilan vetovoimatekijöitä		x		Vähentää Orimattilan vetovoimatekijöitä
Vaikuttaa positiivisesti työllisyyteen ja aluetalouteen		x		Ei työllisyys- tai aluetalousvaikutuksia
Vaikuttaa positiivisesti yritysilmapiiriin		x		Vaikuttaa negatiivisesti yritysilmapiiriin

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kalle Larsson

Päätösehdotus

Jaosto merkitsee Päijät-Hämeen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman nostot tiedoksi.

Päätös

Toimivalta

Jakelu
Oheismateriaali

Päijät-Hämeen alueellinen hyvinvointikertomus 2021-2025
Päijät-Hämeen alueellinen hyvinvointisuunnitelma_2025-2029

Hyvinvoinnin ja osallisuuden
jaosto

22.01.2026

5

Laajan hyvinvointisuunnitelman ilmiötyöstöstä nousseet teemat

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 22.01.2026

Valmistelu ja lisätiedot Hyvinvointikoordinaattori Soile Törrönen,
soile.torronen[at]orimattila.fi

Laaja hyvinvointisuunnitelma pohjautuu lakiin sosiaali- ja terveyden huollon järjestämisestä (612/2021), joka velvoittaa kuntia ja hyvinvointialueita edistämään väestön hyvinvointia ja terveyttä.

Orimattilan laajan hyvinvointisuunnitelman laatiminen aloitettiin keräämäämällä tietoa kuntalaisilta ja asiantuntijoilta hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavista ilmiöistä. Ilmiötietoa kerättiin loppuvuodesta 2025 osallistamalla kuntalaisia 3.12.2025 järjestetyn Hyvinvointipajan kautta. Tilaisuudesta tiedotettiin Orimattilan aluelehdessä 22.11.2025, kaupungin verkkosivuilla, Facebookissa, sekä paperi-ilmoitusten kautta kauppojen ilmoitustauluilla, kaupungintalolla, Olotilassa, kirjastolla, Areenalla. Lisäksi mainos oli uimahallin videotaululla. Kaupungin työntekijöitä tiedotettiin Intrassa ja henkilöstökirjeen kautta. Tilaisuuden kutsu lähetettiin Orimattilassa toimiville yhdistyksille, aluekumppanuuspöydille ja kaupunginhallituksen sekä valtuuston puheenjohtajalle. Yrittäjiä tiedotettiin tilaisuudesta yrityskoordinaattorin kautta. Tilaisuuden avasi hyvinvointi- ja osallisuusjaoston puheenjohtaja. Hyvinvointityöpajaan osallistui 20 henkilöä ja erillisiä ilmiöitä nousi 4, joita työstiin pajassa.

Hyvinvointityöpajan mainoksen yhteydessä kerrottiin kaupungin verkkosivuilla, Facebookissa, Intrassa ja henkilöstökirjeessä kuntalaisten mahdollisuudesta osallistua hyvinvointityöpaja-työskentelyyn verkossa. Webropol-linkki tähän oli avoinna 19.11.2025-7.1.2026. Verkkokyselyyn vastasi 37 vastaajaa ja eri hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä mainintoja kyselyn kautta tuli 64.

Asiantuntijatyöryhmiltä (HYTE-ohjausryhmä, LAPE-, NOPO- ja PETE-työryhmät) koottiin ilmiötietoa hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavista tekijöistä Webropol-kyselyllä 11.11.2025-14.1.2026 ja vastauksia saatiin 21 vastaajalta. Nuorisovaltuusto kokosi ilmiötietoa kokouksessaan 3.12.2025. Lasten parlamentti sai kokouksessaan 19.11.2025 tehtäväkseen ilmiötiedon keräämisen oppilaskunnilta ja toi kootun tiedon 14.1. Lasten parlamenttiin. Kotoutujilta kerätään ilmiöaineisto 20.1.2026 Olan Olkkarissa.

Aineistossa toistuvat ilmiöt ovat

- Lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen heikentyminen
- Lasten ja nuorten liikkumisen vähentyminen
- Vanhemmuustaitojen vahvistamisen tarve
- Nuorten päihde- ja mielenterveyshaasteiden ehkäisyn tarve
- Yksinäisyys ja tarve yhteisöllisyyteen ja kohtaamisiin
- Toisen asteen koulutukseen ja työelämään kiinnittymisen haasteet
- Alueiden ja eri väestöryhmien yhdenvertaisuuden ja palvelujen saavutettavuuden tarve

Yritysvaikutusten arviointi

Myönteinen vaikutus	positiivinen 3	neutraali 2	negatiivinen 1	Kielteinen vaikutus
Edistää yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa		x		Kaventaa yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa
Lisää Orimattilan vetovoimatekijöitä		x		Vähentää Orimattilan vetovoimatekijöitä
Vaikuttaa positiivisesti työllisyyteen ja aluetalouteen		x		Ei työllisyys- tai aluetalousvaikutuksia
Vaikuttaa positiivisesti yritysilmapiiriin		x		Vaikuttaa negatiivisesti yritysilmapiiriin

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kalle Larsson

Päätösehdotus

Jaosto merkitsee tiedoksi laajan hyvinvointisuunnitelman ilmiötyöstöstä nousseet teemat.

Päätös

Toimivalta

Jakelu

Orimattilan kaupunki

Esityslista

1/2026

10

Hyvinvoinnin ja osallisuuden
jaosto

22.01.2026

Oheismateriaali

Ilmiöaineisto jaosto_22.1.2026

6**Päihdetilannekyselyn Orimattila tulokset 2025**

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 22.01.2026

Valmistelu ja lisätiedot Hyvinvointikoordinaattori Soile Törrönen,
soile.torronen[at]orimattila.fi

Päijät-Hämeessä toteutettiin alueellinen päihdetilannekysely ajalla 25.8.–14.9.2025. Kyselyllä kartoitettiin kunnan asukkaiden alkoholiin, tupakka- ja nikotiinituotteisiin, huumausaineisiin sekä rahapeleihin liittyviä havaintoja, kokemuksia ja näkemyksiä. Lisäksi selvitettiin asukkaiden näkemyksiä päihdehaittojen ehkäisystä ja keinoista vähentää päihteisiin liittyviä haittoja. Kysely toteutetaan kahden vuoden välein, ja sen tavoitteena on muodostaa ajantasainen ja kattava kuva siitä, miten päihteet ja ehkäisevä päihdetyö näkyvät kuntalaisten arjessa Päijät-Hämeessä.

Kysely oli suunnattu kaikille Päijät-Hämeen kuntalaisille alakoulun 4. luokasta lähtien. Alle 18-vuotiaat vastaajat ohjattiin automaattisesti lapsille ja nuorille suunnattuun omaan kyselyyn. Vastaaminen tapahtui nimettömästi, eikä yksittäisiä vastaajia voitu aineistosta tunnistaa.

Kyselyyn vastattiin pääasiassa sähköisesti. Orimattilassa oli mahdollisuus vastata kyselyyn myös paperilomakkeella kirjastossa, Areenalla, Olotilassa, terveystieteiden keskuksessa sekä kaupungintalon aulassa. Näissä tiloissa kyselystä tiedotettiin myös paperimainosin. Sähköisesti kyselystä tiedotettiin kaupungin verkkosivuilla, intranetissä, Wilmassa ja Facebookissa.

Kysely toteutettiin Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ehkäisevän työn tekijöiden ja kuntien ehkäisevän työn koordinaattorien yhteistyönä. Tiedonkeruusta vastasi asuinkunta ja vastausten käsittelystä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ehkäisevä työ.

Lasten ja nuorten kyselyyn vastaajia oli Orimattilassa 908 ja aikuisten kyselyyn 194. Vastaukset jakaantuivat kunnittain epätasaisesti mikä vinouttaa tuloksia. Orimattilan vastaajia oli eniten Lahden jälkeen ja näiden kahden kunnan vastaukset muodostivat lähes 60 % prosenttia molempien vastaajaryhmien osalta. Kokonaisvastaajamäärä oli aikuisten osalta Päijät-Hämeessä lasten ja nuorten osalta 5577 ja aikuisten osalta 2082 vastajaa.

Lapset ja nuoret kertoivat nähneensä alaikäisten päihteiden käytön osalta eniten vapettamista ja nikotiinipussien käyttöä ja useimmiten ulkona, puistoissa tai kaduilla. Alaikäisten kokemukset sähkösavukkeiden ja nikotiinipussien myynnistä alaikäisille mukailivat Päijät-Hämeen tuloksia. Lasten ja nuorten huolet läheisen päihteiden käytöstä kohdistuivat eniten tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöön. Avovastauksissa korostui se, että lapset ja nuoret kokivat keskustelut vanhempien ja huoltajien tärkeiksi siinä, etteivät lapset ja nuoret aloittaisi päihteiden käyttöä.

Aikuisten havainnoissa näkyi päihteiden välittäminen alaikäisille, nuoren iän tarkastamatta jättäminen kaupassa ostojen yhteydessä sekä alaikäisten päihdehavaintojen yleisyys useammin kuin muualla Päijät-Hämeessä. Vastaajat kertoivat, että Orimattilassa sai tukea ja apua eri päihteiden käytön lopettamiseen pääosin muuta muuta Päijät-Hämettä paremmin.

Kyselyn tuloksia voidaan hyödyntää Orimattilassa ehkäisevän päihdetyön kohdentamisessa sekä alueellisessa kehittämistyössä.

Yritysvaikutusten arviointi

Myönteinen vaikutus	positiivinen 3	neutraali 2	negatiivinen 1	Kielteinen vaikutus
Edistää yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa		x		Kaventaa yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa
Lisää Orimattilan vetovoimatekijöitä		x		Vähentää Orimattilan vetovoimatekijöitä
Vaikuttaa positiivisesti työllisyyteen ja aluetalouteen		x		Ei työllisyys- tai aluetalousvaikutuksia
Vaikuttaa positiivisesti yritysilmapiiriin		x		Vaikuttaa negatiivisesti yritysilmapiiriin

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kalle Larsson

Päätösehdotus

Jaosto merkitsee päihdetilannekyselyn tulokset tiedoksi.

Päätös

Orimattilan kaupunki

Esityslista

1/2026

13

Hyvinvoinnin ja osallisuuden
jaosto

22.01.2026

Toimivalta

Jakelu

Oheismateriaali

Päihdetilannekysely 2025, nuoret_Ola_Hyteryhmä 11.11.2025
Päihdetilannekysely 2025_Orimattila 11.11._Hyte-ohr

Hyvinvoinnin ja osallisuuden
jaosto

22.01.2026

7

Muut asiat

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 22.01.2026

Päätös